

10. Маляр А. Інтерв'ю телеканалу Еспресо / А. Маляр [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=RR5CEFREgVg>.

11. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131.

12. Висновок Головного науково-експертного управління апарату Верховної Ради України на проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56953.

13. Про пробацію : Закон України від 5 лютого 2015 року № 160-VII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2015. – № 13. – Ст. 93.

14. Лист Вишого спеціалізованого суду України до голови Апеляційного суду Запорізької області № 223 20/0/416 від 11 січня 2016 року.

15. Про попереднє ув'язнення : Закон України від 30 червня 1993 року № 3352-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 360.

МИЩИШИН Н. В.,
аспірант
(Національна академія
Служби безпеки України)

УДК 303.442.3 351.74

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ Й КОРУПЦІЇ

У статті розглядаються окремі проблемні питання правового регулювання інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованим злочинності й корупції правоохоронними органами України. Розглянуто нормативно-правові акти, що регулюють діяльність державних інституцій у зазначеній сфері. Визначено необхідність введення в дію Єдиної комплексної інформаційної системи правоохоронних органів України для підвищення ефективності роботи правоохоронних органів у галузі боротьби з організованою злочинністю й корупцією.

Ключові слова: інформаційно-аналітичне забезпечення, організована злочинність, корупція, Єдина комплексна інформаційна система правоохоронних органів України.

В статье рассматриваются отдельные проблемные вопросы правового регулирования информационно-аналитического обеспечения противодействия организованной преступности и коррупции правоохрательными органами Украины. Рассмотрены нормативно-правовые акты, которые регулируют деятельность государственных органов в указанной сфере. Определена необходимость введения в действие Единой комплексной информационной системы правоохрательных органов Украины для повышения эффективности работы правоохрательных органов в сфере борьбы с организованной преступностью и коррупцией.

Ключевые слова: информационно-аналитическое обеспечение, организованная преступность, коррупция, Единая комплексная информационная система правоохрательных органов.

The article is devoted to the coverage of certain problematic issues of legal regulation of information and analytical support of organized crime and corruption counteraction by the law enforcement system of Ukraine. Normative legal acts that regulate the activity of state bodies in this sphere are examined. The need for introduction of Ukrainian CIISLEA to improve the effectiveness of law enforcement in combating organized crime and corruption is defined.

Key words: *informational and analytical support, organized crime, corruption, common integrated information system of law enforcement agencies.*

Вступ. Сучасні внутрішні соціально-політичні та зовнішні геополітичні виклики ставлять перед правоохоронними органами України складні завдання, що потребують прийняття рішень в умовах невизначеності й обмежених термінів. Інформаційно-аналітичне забезпечення є одним із тих факторів, що істотно впливають на ефективність прийняття рішень у всіх галузях державного управління, у тому числі у сфері протидії організованій злочинності й корупції. Визначення правових засад регулювання такої діяльності залишається одним із пріоритетних питань, що постає перед українськими законотворцями та науковцями в різних галузях.

Проблемам протидії організованій корупції і злочинності різними правоохоронними органами України вітчизняними науковцями приділялось достатньо уваги. Серед них можна відзначити О. Бандурку, Ю. Говдьо, Є. Лук'янчикова, Є. Скулиша, І. Стаценко-Сургучову та інших. Серед досліджень у сфері правового регулювання інформаційно-аналітичного забезпечення, у тому числі й у правоохоронних органах, можна відзначити праці В. Глушкова, Р. Калюжного, А. Марущака, В. Цимбалюка й ін. Проте постійні зміни законодавства України дають змогу стверджувати про актуальність дослідження нормативно-правових засад інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованій злочинності й корупції правоохоронними органами України.

Постановка завдання. З огляду на викладене метою статті є дослідження правового регулювання інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованій злочинності й корупції правоохоронними органами України, а також виокремлення питань, що потребують додаткової уваги науковців і законодавців.

Результати дослідження. Основою нормативно-правового регулювання інформаційно-аналітичного забезпечення протидії організованій злочинності й корупції правоохоронними органами України є Конституція та Закони України. Стаття 3 Конституції України проголошує найвищою соціальною цінністю людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку [1, ст. 3].

Згідно із Законом України «Про основи національної безпеки України», «поширення корупції в органах державної влади, зрощення бізнесу і політики, організованої злочинної діяльності» є однією із загроз у сфері державної безпеки [2, ст. 7]. У тому самому Законі основними напрямками державної політики у сфері державної безпеки названо такі:

- зосередження ресурсів і посилення координації діяльності правоохоронних, розвідувальних і контррозвідувальних органів України для боротьби з організованою злочинністю й наркобізнесом;
- участь України в міжнародному співробітництві у сфері боротьби з міжнародною злочинністю, тероризмом, наркобізнесом, нелегальною міграцією [2, ст. 8].

Як бачимо, організована злочинність і корупція названі законодавцем основними перешкодами на шляху України до розбудови демократичної, сильної й незалежної держави. Проте в Стратегії національної безпеки України, затвердженій Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015, до актуальних загроз державній безпеці зараховано лише поширення корупції, її укорінення в усіх сферах державного управління [3]. При цьому одним із напрямів забезпечення економічної безпеки зазначено системну протидію організованій економічній злочинності й «тінізації» економіки на основі формування переваг

легальної господарської діяльності та водночас консолідації інституційних спроможностей фінансових, податкових, митних і правоохоронних органів, виявлення активів організованих злочинних угруповань і їх конфіскації [3].

За твердженнями деяких науковців [4; 5], організована злочинність і корупція є якщо не джерелом, то одним із фінансових підґрунть екстремістських і терористичних угруповань. Г. Берест указує, що «організована злочинність об'єктивно створює умови для стимулювання тероризму, а тероризм розширює можливості злочинних угруповань у досягненні своїх цілей» [4, с. 23]. Автор наголошує, що наявність корумпованих службовців і правоохоронців дає змогу організованим злочинним угрупованням і терористам не тільки уникати відповідальності, протидіяти правоохоронній функції держави тощо, а й проводити власну розвідувальну та контррозвідувальну діяльність.

У чинному законодавстві України основоположними нормативними актами щодо прямого регулювання боротьби з організованою злочинністю та корупцією потрібно вважати Закони України: «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» від 30 червня 1993 року [6] і «Про боротьбу з корупцією» від 05 жовтня 1995 року [7].

Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» [6] визначив головні напрями загальнодержавної політики активної протидії організованій злочинності. У ньому дано поняття організованої злочинності, визначено відповідні підрозділи правоохоронних органів, що ведуть боротьбу з нею, і їхня компетенція.

Так, у Законі були зазначені основні напрями протидії організованій злочинності:

– створення правової основи, організаційних, матеріально-технічних та інших умов для ефективної боротьби з організованою злочинністю, організація міжнародного співробітництва в цій сфері;

– виявлення та усунення або нейтралізація негативних соціальних процесів і явищ, що породжують організовану злочинність і сприяють їй;

– запобігання заподіянню шкоди людині, суспільству, державі;

– запобігання виникненню організованих злочинних угруповань;

– виявлення, розслідування, припинення й запобігання правопорушенням, учинюваним учасниками організованих злочинних угруповань, притягнення винних до відповідальності;

– забезпечення відшкодування шкоди фізичним і юридичним особам, державі;

– запобігання встановленню корумпованих зв'язків із державними службовцями та посадовими особами, утягненню їх у злочинну діяльність;

– протидія використанню учасниками організованих злочинних угруповань у своїх інтересах об'єднань громадян і засобів масової інформації;

– запобігання легалізації коштів, здобутих злочинним шляхом, використанню суб'єктів підприємницької діяльності для реалізації злочинних намірів.

Там же визначено коло державних органів, на які покладено обов'язок протидіяти організованій злочинності (п. 2 ст. 5). Законодавцем зазначено, що до державних органів, спеціально створених для боротьби з організованою злочинністю, належать такі: Координаційний комітет по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю при Президенті України та спеціальні підрозділи по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю Служби безпеки України. На нашу думку, логічно покласти функцію протидії організованій злочинності на один орган, який відповідає за концентрацію й координацію зусиль у цьому напрямі.

Проте можна помітити, що основні зусилля щодо запобігання та протидії корупції правоохоронних органів України зосереджені на виявленні, розслідуванні, припиненні й запобіганні правопорушенням, учинюваним учасниками організованих злочинних угруповань і притягненні винних до відповідальності. При цьому ігноруються інші складові, визначені законодавцем як пріоритетні напрями протидії організованій злочинності, у тому числі корупції. Уважається за доцільне переглянути низку показників, що визначають ефективність заходів щодо запобігання цим негативним соціальним явищам для формування нової парадигми запобігання та недопущення злочинів, а не боротьби з наслідками злочинної діяльності.

Законом окреслено межі компетенції спеціальних підрозділів Служби безпеки України, що визначені Законами України «Про Службу безпеки України» [8], «Про оперативно-розшукову діяльність» [9], Кримінально-процесуальним кодексом України, проте нічого не сказано про Закон України «Про контррозвідувальну діяльність» [10], хоча Стратегія національної безпеки України [3] визначає, що під час реформування Служби безпеки України має бути забезпечено концентрацію зусиль у тому числі на контррозвідувальній діяльності. На нашу думку, у сфері протидії організованій злочинності й корупції зусилля мають бути зосереджені на контррозвідувальному запобіганні цим явищам, а не на боротьбі з їх виявами. Саме в цьому визначна роль виділяється інформаційно-аналітичному забезпеченню цієї діяльності.

Закон України «Про запобігання корупції» [7] визначає правові та організаційні засади запобігання корупції, виявлення і припинення її виявів, поновлення законних прав та інтересів фізичних і юридичних осіб, усунення наслідків корупційних діянь. Боротьба з корупцією здійснюється ґрунтуючись на правовій регламентації діяльності державних органів, служб і осіб, уповноважених на виконання функцій держави.

Практика реалізації його положень продемонструвала таке: найчастіше його норми застосовуються до державних службовців і депутатів районного та селищного рівня, а правопорушення, які викриваються на обласному рівні, пов'язані здебільшого з участю в підприємницькій діяльності, незаконним оформленням виконання робіт за сумісництвом або з використанням засобів транспорту, зв'язку чи іншого майна комерційних структур. Зрозуміло, що викриття таких правопорушень не сприяє подоланню корупції в країні.

Стаття 19 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» надає спецпідрозділам по боротьбі з організованою злочинністю та корупцією право на збір, накопичення і збереження інформації про події й факти, що свідчать про організовану злочинну діяльність, її причини та умови, про осіб, які беруть участь в організованій злочинній діяльності, з метою вирішення завдань боротьби з організованою злочинністю [6].

Для реалізації інформаційної функції спеціальні підрозділи Служби безпеки України та підрозділи органів Національної поліції взаємодіють на безоплатній основі з інформаційно-довідковими службами Міністерства статистики України, Генеральної прокуратури України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову й митну політику, банківських, фінансових та інших органів і установ, а також одержують від них усю інформацію про реальні вияви організованої злочинної діяльності. Порядок збирання, накопичення, опрацювання й надання такої інформації регламентується положеннями про ці органи та установи, відповідними законодавчими актами.

Варто зазначити, що, незважаючи на виключення підрозділів Міністерства внутрішніх справ із числа органів, що безпосередньо здійснюють протидію організованій злочинності, законодавець залишив за органами поліції ведення баз даних із цієї проблематики. На нашу думку, доцільно було б поєднати всі інформаційні масиви щодо діяльності організованих злочинних угруповань у єдину інформаційну систему з наданням координуючої ролі спецпідрозділам, на які покладені такі функції.

У Концепції державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю [11] указано, що напрямками вдосконалення протидії організованій злочинності є такі:

- виявлення та аналіз виявів організованої злочинності, з'ясування причин та умов, що сприяють її поширенню в Україні;
- удосконалення правових механізмів і організаційних засад протидії організованій злочинності;
- визначення шляхів і способів захисту прав і свобод людини та громадянина, інтересів юридичних осіб від дій організованих злочинних угруповань;
- підвищення рівня інформованості суспільства про небезпеку й масштаби організованої злочинності;

– удосконалення наявних і розроблення нових методів боротьби з організованою злочинністю з метою недопущення подальшої консолідації організованих злочинних угруповань, подальшого зменшення їх впливу на суспільство на національному та регіональному рівнях;

– продовження міжнародного співробітництва вітчизняних правоохоронних органів із відповідними органами іноземних держав;

– ініціювання вдосконалення міжнародно-правових актів і гармонізація національного законодавства з питань боротьби з організованою злочинністю із законодавством Європейського Союзу.

Тим же документом основними шляхами щодо вирішення цих питань названо такі:

– оптимізацію структури і штатної кількості спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю, запровадження вертикальної системи управління ними;

– розмежування й конкретизацію функцій правоохоронних та інших державних органів з питань боротьби з організованою злочинністю;

– розроблення й затвердження чітких критеріїв оцінювання діяльності спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю;

– суттєве поліпшення стану інформаційного забезпечення діяльності, пов'язаної із протидією організованій злочинності, запровадження сучасних інформаційних систем і технологій у зазначену діяльність;

– зміцнення міжнародного співробітництва;

– запровадження результатів наукових досліджень у сфері протидії організованій злочинності;

– підвищення рівня фахової кваліфікації працівників спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю;

– інформаційна, наукова, організаційна й матеріально-технічна підтримка органів, установ та організацій з питань протидії організованій злочинності;

– прогнозування тенденцій розвитку криміногенної ситуації, оцінювання ступеня небезпеки та масштабів організованої злочинності на національному, регіональному й міжнародному рівнях;

– належне ресурсне та матеріально-технічне забезпечення спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю.

При цьому визначається, що інформаційне та наукове забезпечення боротьби з організованою злочинністю має включати таке:

– проведення постійного системного аналізу та багатовимірною комплексного оцінювання причин і умов, що впливають на виникнення, розвиток і діяльність організованих злочинних угруповань;

– виявлення організованих злочинних угруповань, викриття їхньої структури, механізму та обсягів злочинної діяльності, установлення контролю над ними з метою ліквідації;

– запровадження криминологічної експертизи проектів нормативно-правових актів з метою виявлення в них положень, реалізація яких може сприяти поширенню організованої злочинності або знижувати ефективність заходів щодо боротьби з організованою злочинністю;

– проведення наукових досліджень з метою аналізу ефективності законодавства й заходів, які здійснюються державними органами у сфері боротьби з організованою злочинністю;

– додержання міжнародних стандартів щодо збирання та аналізу даних стосовно злочинів, які вчиняються організованими злочинними угрупованнями;

– удосконалення системи моніторингу криміногенної ситуації в частині діяльності організованих злочинних угруповань у державі загалом і її регіонах зокрема, а також сусідніх та інших державах;

– дослідження рівня криміналізації окремих сфер суспільного життя в державі загалом і в галузях національної економіки зокрема, виявлення чинників, що сприяють криміналізації, зростанню латентної злочинності;

- формування громадської думки з метою сприяння ефективній реалізації державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю;
- надання засобам масової інформації відомостей для об'єктивного інформування населення України про проблеми боротьби з організованою злочинністю і корупцією;
- сприяння в отриманні іноземними громадянами необхідної для захисту їхніх прав інформації про органи та систему боротьби з організованою злочинністю й корупцією в Україні;
- створення умов для залучення громадських та інших організацій, засобів масової інформації до поширення інформації про діяльність організованих злочинних угруповань, обміну інформацією, що стосується боротьби з організованою злочинністю, на міжвідомчому та міждержавному рівнях [11].

Тобто, на законодавчому рівні визначено, що основою для протидії організованій злочинності є якісне інформаційно-аналітичне забезпечення органів влади й управління (проведення постійного системного аналізу, моніторингу ситуації, надання достовірних прогнозів тощо в зазначеній сфері). Ми згодні з І. Стаценко-Сургуचовою про доцільність виділення інформаційно-аналітичного забезпечення в окрему галузь права [12].

Продовжуючи думку щодо створення єдиного інформаційного простору правоохоронних органів України, хотілося б відзначити, що, згідно з Доктриною інформаційної безпеки України [13], інформаційний простір, інформаційні ресурси, інформаційна інфраструктура та інформаційні технології відіграють повідну роль у підвищенні рівня й темпів соціально-економічного, науково-технічного та культурного розвитку, а також значно впливають на ефективність прийняття управлінських рішень, у тому числі й у сфері боротьби з організованою злочинністю й корупцією.

На сьогодні в Україні прийнято кілька нормативно-правових актів, які закріплюють необхідність створення єдиної інформаційної системи правоохоронних органів [14; 15]. Так, у Концепції Державної програми інформаційно-телекомунікаційного забезпечення правоохоронних органів, діяльність яких пов'язана з боротьбою зі злочинністю, установлено, що основними проблемами в сфері інформаційного забезпечення правоохоронних органів є такі:

- недосконалість нормативно-правової бази, яка чітко не визначає обсяги, порядок, механізм, регламент і стандарти інформаційної взаємодії, у тому числі на міждержавному рівні;
- відсутність єдиного уповноваженого органу (підрозділу), який координував би інформаційну взаємодію всіх правоохоронних органів;
- відсутність у більшості правоохоронних органів підрозділів з організації міжвідомчої та міждержавної інформаційної взаємодії;
- відсутність достатньої за пропускнуою спроможністю захищеної мережі телекомунікаційного зв'язку між правоохоронними й іншими державними органами;
- відсутність єдиної технології обміну інформацією й типового програмного забезпечення;
- недостатність бюджетного фінансування розвитку інформаційних технологій для правоохоронних органів;
- недостатній рівень технічного та кадрового забезпечення.

Створення Єдиної комплексної інформаційної системи правоохоронних органів (далі – ЄКІСПО) України може стати підґрунтям для формування потужного потенціалу інформаційно-аналітичного забезпечення як державних органів загалом, так і органів по боротьбі з організованою злочинністю й корупцією зокрема. Провідним завданням ЄКІСПО є створення інформаційного простору правоохоронних органів, а у майбутньому – адміністративних, контрольно-наглядових і фінансових органів, які вирішують завдання, пов'язані з боротьбою зі злочинами, у тому числі вчинених організованими злочинними угрупованнями. Повнота об'єктів обліку, склад передбаченої до збору інформації щодо системи повинні забезпечити можливість її спільного формування та застосування всіма зацікавленими державними органами влади з метою протидії злочинності.

Формування інтегрованої бази даних (а, можливо, і бази знань) правоохоронних органів України дасть змогу зробити великий крок до усунення міжвідомчого й внутрівідомчо-

го розмежування, підвищити ефективність розкриття та розслідування злочинів, особливо таких, що мають міжрегіональні й міжнародні ознаки скоєння організованими злочинними формуваннями. Технологічно нині вже існує можливість розширення бази накопичення обліково-статистичної інформації соціального змісту, що надасть можливість аналізувати тенденції злочинності через призму різноманітних суспільних проблем у тому числі кримінологічної спрямованості.

Одночасно з'являється можливість для обробки інформації на основі комп'ютерної інформаційної технології формування централізованого сховища даних і CASE- та GRID-технологій як бази для комп'ютеризованих експертних систем. Повна інтеграція даних у систему, що вводяться, наявність засобів на основі застосування комп'ютерної інформаційної технології «багатогранних стільників» дадуть нові можливості глибокого аналізу інформації за невеликих витрат фізичних і часових ресурсів.

Проблемам інтеграції інформаційних масивів Міністерства внутрішніх справ і податкових органів України в ЄКІСПО приділяли увагу достатньо науковців [16–19]. В. Хахановський провів опитування співробітників органів внутрішніх справ, у результаті якого 92% слідчих, 94,2% оперативних працівників, 94% експертів-криміналістів відповіли про необхідність інтеграції та систематизації інформаційних обліків [16].

А. Новицький [18] відзначає, що інтеграція в єдину комплексну інформаційну систему всіх інформаційних ресурсів, які на сьогодні об'єднані в окремі ланки з того чи іншого напрямку, дала б змогу більш ефективно використовувати наявну в системі правоохоронних органів інформацію. Він пропонує відображати в зазначених системах такі елементи:

1) автоматизовані банки даних, що надають можливість накопичення, подальшого пошуку та використання необхідної інформації для проведення повноцінного аналізу;

2) автоматизовані системи обліку документообігу, їх систематизація, зберігання та накопичення;

3) системи нормативного підтримання діяльності державних органів, суб'єктів господарювання й загальноправові інформаційні системи;

4) автоматизовані системи підтримки управлінських рішень;

5) спеціалізовані програми пошуку необхідної інформації;

6) забезпечення передачі необхідної інформації (електронної пошти).

Прийняті нормативно-правові акти окреслили основні напрями та завдання в галузі створення єдиної інформаційної системи, у практиці об'єднання інформаційних ресурсів окремих правоохоронних органів у єдине йде повільно. На нашу думку, це пояснюється, з одного боку, небажанням кожного окремого відомства ділитися інформацією щодо результатів своєї діяльності, з іншого – відсутністю стандартних підходів до визначення рівнів юридичного регулювання у правовій доктрині створення, упровадження, застосування й розвитку такої комп'ютерної системи інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронних органів. Відкритим залишається питання про те, який орган має координувати діяльність такої системи.

Ми вважаємо, що запропонована М. Стацаком і М. Перепелицею система зосередження основних інформаційних ресурсів на регіональному рівні та обмеження статистично-аналітичними функціями систем загальнодержавного рівня [20] не надасть можливості суб'єктам інформаційно-аналітичної діяльності здійснювати свої функції в достатньому обсязі. Більш доцільно, на нашу думку, інформаційно-аналітичні ресурси інформаційних систем правоохоронних органів зосередити на центральному рівні з можливістю деталізації інформації в разі необхідності. При цьому розпорядником цієї системи вважалось б за доцільне призначити Службу безпеки України як суб'єкт контррозвідувальної діяльності в галузі забезпечення державної безпеки України, у тому числі й протидії організованій злочинності.

Висновки. Під час створення ЄКІСПО України актуальною стає розробка організаційно-правових засад її функціонування. Формування інтегрованої бази даних правоохоронних органів України дасть змогу підвищити інформаційно-аналітичне забезпечення контррозвідувальної діяльності правоохоронних органів України у сфері протидії організованій

злочинності й корупції, ефективність розкриття та розслідування злочинів, що мають ознаки скоєння міжрегіональними й міжнародними організованими злочинними формуваннями.

В Україні існує достатньо правових підстав для здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю та корупцією. Незважаючи на існування деяких неузгодженостей в окремих законодавчих актах, законодавець визначив основні завдання щодо боротьби з організованою злочинністю й корупцією, а також основні складові інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-службової діяльності правоохоронних органів України.

Найбільш ефективним, економним, прогресивним засобом інформаційно-аналітичного забезпечення є безпаперові технології, що вже запроваджуються в Україні. Для подальшого успішного функціонування ЄКІСПО України необхідно відпрацювання схем інформаційного обміну на підставі web-технологій, а також підвищення інформаційної культури співробітників правоохоронних органів України.

Список використаних джерел:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19 червня 2003 року № 964.
3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015 // Офіційний вісник Президента України. – 2015. – № 13. – С. 50. – Ст. 874.
4. Берест Г.С. Організована злочинність і тероризм / Г.С. Берест // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2008. – № 3 (18). – С. 21–26. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/boz_2008_18_3.
5. Козаченко О.І. Організовані злочинні угруповання екстремістської спрямованості / О.І. Козаченко, М.О. Гелемей // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2012. – № 1 (27). – С. 24–30. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/boz_2012_1_5.
6. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30 червня 1993 р. № 3341-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3341-12/page_30 червня 1993 року.
7. Про запобігання корупції : Закон України // Офіційний вісник України від. – 2014. – № 87. – Ст. 474.
8. Про Службу безпеки України : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 382.
9. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.
10. Про контррозвідувальну діяльність : Закон України від 26 грудня 2002 року № 374-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 12. – Ст. 89.
11. Про Концепцію державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю : Указ Президента України // Офіційний вісник Президента України. – 2011. – № 29. – Ст. 1138.
12. Стаценко-Сургучова І.С. Організаційно-правові засади інформаційно-аналітичної роботи в органах державної безпеки України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / І.С. Стаценко-Сургучова ; Нац. ун-т Держ. податк. служби України. – Ірпінь, 2008. – 20 с.
13. Доктрина інформаційної безпеки України : Указ Президента України від 08 липня 2009 року № 514/2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : president.gov.ua.
14. Про Єдину комп'ютерну інформаційну систему правоохоронних органів з питань боротьби зі злочинністю : Указ Президента України від 31 січня 2006 року № 80/2006 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 5.
15. Про схвалення Концепції Державної програми інформаційно-телекомунікаційного забезпечення правоохоронних органів, діяльність яких пов'язана з боротьбою із злочинністю : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 року № 754-р. // Офіційний вісник України. – 2007. – № 71. – Ст. 2686.

16. Хахановський В.Г. Інтегрований банк даних: формування термінології та проблеми впровадження у правоохоронну діяльність / В.Г. Хахановський // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2012. – Вип. 1. – С. 307–311. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/boz_2012_1_36.

17. Петросян В.Г. Проблеми створення єдиної інформаційної системи правоохоронних органів України / В.Г. Петросян // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. – 2010. – Вип. 1. – С. 299–304. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2010_1_44.

18. Новицький А.М. Правове забезпечення взаємодії державних інформаційних ресурсів / А.М. Новицький // Правова інформатика. – 2010. – № 2 (26). – С. 17–22.

19. Нестеренко О.В. Про інтероперабельність компонентів автоматизованих інформаційно-аналітичних систем / О.В. Нестеренко, І.С. Несетін // Правова інформатика. – 2012. – № 2 (34). – С. 3–12.

20. Стащак М.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативної розробки осіб, які готуються до вчинення злочину у складі організованої групи / М.В. Стащак, М.М. Перепелиця // Журнал научних публікацій аспірантів и докторантів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://jurnal.org/articles/2014/uri101.html>.

ОРЕНДАРЧУК-САЛЄЄВА Л. М.,
аспірант кафедри кримінального права
(Національний університет
«Одеська юридична академія»)

УДК 343.9

МЕХАНІЗМИ ВПРОВАДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ СУБКУЛЬТУРИ В ЗАГАЛЬНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР

У статті проаналізовано кримінальну субкультуру з погляду її впливу на традиційну культуру. Визначено основні культурні механізми, за допомогою яких здійснюється поширення цього негативного явища як на неповнолітніх осіб, так і на суспільство загалом.

Ключові слова: засоби масової комунікації, засоби масової інформації, Інтернет, злочинна культура, кінопродукція, живопис.

В статье проанализирована криминальная субкультура с точки зрения ее влияния на традиционную культуру. Определены основные культурные механизмы, с помощью которых осуществляется распространение данного негативного явления как на несовершеннолетних, так и на общество в целом.

Ключевые слова: средства массовой коммуникации, средства массовой информации, Интернет, преступная культура, кинопродукция, живопись.

In the article a question is analyzed the criminal subculture, from the point of view of its impact on the traditional culture. The main cultural machinery through which the spread of this negative phenomenon as minors, and on society as a whole.

Key words: media communication, media, Internet, criminal culture, film production, art.

